

Wybity lub złamany ząb

Zęby to najtwardsze tkanki w naszym organizmie. Wystarczy szeroki uśmiech, by zobaczyć je w całej okazałości. Niestety mocny upadek lub uderzenie czasem wystarczą, by któryś z nich stracić. Choć odruchowo, gdy upadamy, wyciągamy przed siebie ręce, nie zawsze uda się zdążyć na czas. Uderzenie o twarde podłoże (na przykład beton) bądź przyjęcie na ząb lub twarz ciosu (na przykład przy uprawianiu sportów walki lub sportów kontaktowych), może niestety skutkować tym, że złamie się kawałek zęba lub zostanie on w całości wybity.

Jeśli jesteś uczniem szkoły podstawowej, w Twojej buzi są dwa typy zębów, które można uszkodzić.

CIEKAWOSTKA

Czy wiesz, że...?

Szklivo zęba jest tak twarde jak na przykład granit?

Zęby mleczne

- Zęby mleczne to pierwsze zęby, a na ich miejscu stopniowo będą pojawiać się zęby stałe.
- Nazwa „mleczne” wzięła się od ich białego koloru. W innych językach zęby te nazywa się po prostu zębami „pierwszymi”
- Jeśli przydarzy się sytuacja, w której dojdzie do utraty takiego zęba, nie ma potrzeby robić czegokolwiek poza zatamowaniem krwawienia, najlepiej za pomocą czystej gazy.
- Zęby mleczne są tak samo ważne jak zęby stałe i wszystkie urazy należy konsultować ze stomatologiem.

Zęby stałe

- Najlepiej, by zęby stałe zostały z nami... na stałe. Dlatego każdy wypadek zakończony choćby częściowym lub niewielkim złamaniem, należy skonsultować ze stomatologiem.
- Gdy urazy dotyczą zębów stałych, bardzo ważny jest czas działania, dlatego na kolejnej stronie opisany zostanie dokładny schemat postępowania w razie wypadku.

Co robić?

Stały ząb jest lekko ukruszony

- Postaraj się znaleźć fragment ułamanego zęba, ale nie przejmuj się, jeśli będzie to niemożliwe.
- Będzie potrzebna wizyta stomatologiczna. W jej trakcie stomatolog odbuduje brakujący fragment w taki sam sposób, jak robi to, lecząc ząb, który ma próchnicę.

Pogotowie
stomatologiczne
lub stomatolog

Ząb rusza się lub wypadł

- ✘ Natychmiast wezwij pomoc. Potrzebna będzie wizyta u stomatologa lub na pogotowiu stomatologicznym. Ważne, aby próbować zmieścić się w jednej godzinie od momentu wypadku, ponieważ w tym czasie ząb jest jeszcze żywy. To tak zwana „złota godzina”, która jest kluczowa dla uratowania zęba.
- Koniecznie znajdź wybity ząb. Podnosząc go z ziemi, chwytaj za koronę, a nie za korzeń. Ząb w okolicach korzenia ma tkankę zwaną ozębną, która utrzymuje go przy życiu nawet wtedy, gdy znajduje się poza Twoją jamą ustną. Najlepiej, by ta część niczego nie dotykała.
- Zabezpiecz ząb. Włóż go do woreczka, małego pojemnika lub w miejsce, gdzie nie ma styczności z zanieczyszczeniami. Nie płucz go i niczym nie przemywaj, w szczególności środkami dezynfekcyjnymi lub wodą utlenioną. Jeśli jest taka możliwość, najlepiej aby ząb był w ślinie lub nawet w twojej buzi. Przy korzeniu zęba znajdują się tzw. fibroblasty, komórki odpowiedzialne za zespolenie zęba z kością. Dopóki tam są, szansa na ich złączenie ciągle istnieje.
- ✘ W gabinecie stomatologicznym lekarz poda Ci znieczulenie i postara się umieścić ząb w zębodole, czyli w miejscu, w którym „mieszkał” zanim spotkała go ta nieprzyjemna przygoda. Jeśli nie znajdziesz zęba procedura wygląda dokładnie tak samo - należy szybko udać się do stomatologa i pozwolić dobrać mu odpowiednią metodę leczenia.

